

EUROOPAN KESKUSPANKKI

EUROJÄRJESTELMÄ

YHTEISEN PANKKIVALVONTAMEKANISMIN NELJÄNNESVUOSIKATSAUS

**Yhteistä
valvontamekanismia
koskevan asetuksen
täytäntöönpanon
eteneminen käytännössä**

4/2014

© Euroopan keskuspankki, 2014

Käyntiosoite	Kaiserstrasse 29, 60311 Frankfurt am Main, Germany
Postiosoite	Postfach 16 03 19, 60066 Frankfurt am Main, Germany
Puhelinnumero	+49 69 1344 0
Internet	http://www.ecb.europa.eu

Kaikki oikeudet pidätetään. Kopiointi on sallittu ei-kaupallisiin ja opetustarkoituksiin, kunhan lähde mainitaan.

ISBN	978-92-899-1238-9 (verkkojulkaisu)
ISSN	2315-3806 (verkkojulkaisu)
EU:n luettelonumero	QB-BM-14-004-FI-N (verkkojulkaisu)
DOI	10.2866/63865

PÄÄKOHDAT

Euroopan keskuspankki laatii Euroopan parlamentille, EU:n neuvostolle ja Euroopan komissiolle neljännesvuosikatsauksia yhteistä pankkivalvontamekanismia (Single Supervisory Mechanism, SSM) koskevan asetuksen (YVM-asetus) täytäntöönpanon edistymisestä. Tämä neljäs YVM-asetuksen mukainen pankkivalvontamekanismin neljännesvuosikatsaus kattaa kolmen kuukauden jakson **4.8.–3.11.2014**.¹

Olellainen kehitys:

- **EKP on valmis ottamaan vastuulleen sille YVM-asetuksella annetut valvontatehtävät 4.11.2014 eli vuoden kuluttua asetuksen voimaantulosta.** Vuoden siirtymäkausi on hyödynnetty tehokkaasti sen varmistamiseksi, että EKP on valmiina suorittamaan valvontatehtävänsä. Tässä katsauksessa käydään läpi haasteita viimeisten kolmen kuukauden ajalta.
- **Kattava arviointi on viety päätökseen aikataulun mukaisesti.** Tulokset julkaistiin 26.10.2014. Pankkikohtaisten tulosten julkaisussa käytettiin vakiomuotoisia raportointipohjia, minkä lisäksi julkaistiin kaikki mukana olleet pankit kattava yhteisraportti, jossa tuloksia käydään läpi kootusti ja jossa myös kerrotaan arviointimenetelmistä ja -järjestelyistä sekä arvioinnin toteutuksesta. Tulosten julkistamista edeltäneinä viikkoina ja kuukausina tehtiin vielä perusteellista saamisten laadun arvioinnin ja stressitestin laadunvarmistusta ja liitettiin yhteen arviointi- ja testitulokset. Lisäksi ns. valvontadialogissa pankkien kanssa käytiin läpi osittaisia ja alustavia tuloksia ennen tulosten viimeistelyä.
- **Yhteisen valvontamekanismin hallintorakenteet on saatu toimintaan.** Tarkasteltavan jakson aikana valvontaelin kokoontui kahdeksan kertaa ja sen ohjauskomitea kolmesti. Valvontaelimen kokouksia on siis ollut 30.1.2014 jälkeen kaikkiaan yhdeksäntoista ja ohjauskomitean kokouksia yhdeksän. Valvontaelin vei päätökseen valvottavien pankkien merkittävyyttä koskevan mittavan päätöksentekoprosessin, jossa valmisteltiin, hyväksyttiin ja annettiin tiedoksi 120 päätöstä kaikilla kulloinkin asiaankuuluvilla virallisilla kielillä. Prosessiin liittyi huomattavia analyttisiä, oikeudellisia ja logistisia haasteita. Oikaisulautakunta aloitti työnsä syyskuussa, kun sen viisi jäsentä ja kaksi varajäsentä oli nimitetty. Lisäksi nimitettiin sovittelulautakunnan jäsenet. Valvontaelimen varapuheenjohtajan Euroopan

---

¹ Ensimmäinen neljännesvuosikatsaus julkaistiin 4.2.2014 eli kolme kuukautta YVM-asetuksen voimaantulon (4.11.2013) jälkeen, toinen neljännesvuosikatsaus julkaistiin 6.5.2014 ja kolmas neljännesvuosikatsaus 5.8.2014.

unionin neuvoston puheenjohtajalle tekemän ehdotuksen mukaisesti lautakunnan jäsenet nimitetään vuorottelujärjestelmän pohjalta vuodeksi kerrallaan. EKP:n neuvosto antoi 17.9.2014 EKP:n päätöksen EKP:n valvontatehtävien ja rahapoliittisten tehtävien eriyttämisen toteuttamisesta. Näin täytettiin YVM-asetuksen vaatimus, jonka mukaan EKP:n on hyväksyttävä tarvittavat sisäiset säännöt. Päätös tuli voimaan ennen pankkivalvontamekanismin toiminnan aloittamista.

- **Rekrytointi on edennyt tiivistä tahtia.** Pankkivalvonnan viittä organisaatioyksikköä ja niitä tukevia yhteisiä palveluita varten budjetoiduista kaikkiaan noin 1 000 työntekijästä hieman alle 900 on jo rekrytoitu ja aloittanut työnsä EKP:ssä. Rekrytointi aloitettiin ylimmästä johdosta, ja johto on ollut mukana rekrytoimassa henkilöstöä. Kaikissa pankkivalvontaan liittyviä tehtäviä hoitavissa yksiköissä on jo riittävästi henkilöstöä, jotta EKP:llä on täydet valmiudet ryhtyä hoitamaan pankkivalvontatehtäviään marraskuun 2014 alussa. Kiinnostus pankkivalvontatehtäviä kohtaan on ollut suurta: hakemuksia on saatu yli 20 000.
- **Yhteiset valvontaryhmät ovat valmiina aloittamaan merkittävien pankkien jatkuvan valvonnan.** Yhteiset valvontaryhmät ovat tärkein osa pankkivalvontamekanismin operatiivista rakennetta. Niiden kokoaminen on edennyt hyvin, ja budjetoiduista 403 työntekijästä jo yli 330 oli 1.11. mennessä aloittanut työnsä mikrovalvonnan pääosastoissa I ja II. Tässä joukossa olivat myös kaikki 61 yhteisten valvontaryhmien koordinaattoria. Kansallisten toimivaltaisten viranomaisten puolella yhteisten valvontaryhmien kokoaminen on ollut haastavampaa, sillä osa valvontaryhmiin nimetyistä henkilöistä on rekrytoitu EKP:hen ja jotkin kansalliset valvontaviranomaiset käyvät parhaillaan läpi organisaatiouudistusta. Osana valmistautumista valvonnan aloittamiseen 4.11.2014 kukin yhteinen valvontaryhmä piti järjestäytymiskokouksen valvontaansa tulevan pankin ja sen sijaintimaan kansallisen valvontaviranomaisen kanssa, ja järjestäytymiskokousten jälkeen yhteydenpito on jatkunut säännöllisesti.
- **Pankkivalvontaopas julkaistiin kaikilla euroalueen virallisilla kielillä 29.9.2014.** Oppaassa kerrotaan YVM-asetuksen ja YVM-kehysasetuksen pohjalta helppotajuisesti yhteisen valvontamekanismin toiminnasta sekä tärkeimmistä prosesseista ja menetelmistä merkittävien ja vähemmän merkittävien luottolaitosten valvonnassa.
- **EKP:n asetus valvontamaksuista julkaistiin 30.10.2014, ja se tulee voimaan 1.11.2014.** EKP:n neuvoston antamaan asetukseen on kirjattu järjestelyt, joita noudattaen EKP kerää marraskuusta 2014 lähtien pankeilta vuosittaisia valvontamaksuja valvontatehtävistä aiheutuvien kustannustensa kattamiseksi.

Asetusluonnoksesta esitettiin julkinen kannanottopyyntö, jonka yhteydessä järjestettiin myös julkinen kuulemistilaisuus.

- **Muutkin valmistelut** ovat edenneet hyvin – esimerkiksi tietotekniikkainfrastruktuurin, toimitilahallinnon, sisäisen ja ulkoisen viestinnän, logistiikan sekä oikeudellisten ja tilastopalvelujen sarolla. Yhteinen valvontamekanismi on siis täydessä toimintavalmiudessa 4.11.2014.

1 JOHDANTO

YVM-asetuksessa² edellytetään, että Euroopan keskuspankki (EKP) toimittaa Euroopan parlamentille, EU:n neuvostolle ja Euroopan komissiolle 3.11.2013 alkaen neljännesvuosittain kertomuksen asetuksen täytäntöönpanon edistymisestä käytännössä.

Näissä kertomuksissa käsitellään Euroopan parlamentin ja EU:n neuvoston kanssa tehtyjen vastuuvollisuutta koskevien järjestelyjen^{3,4} nojalla muun muassa seuraavia aiheita:

- sisäiset valmistelut ja työn organisointi ja suunnittelu
- käytännön järjestelyt rahapolitiikkaan ja pankkivalvontaan liittyvien tehtävien erottamiseksi toisistaan vaaditulla tavalla
- yhteistyö muiden kansallisten tai EU:n toimivaltaisten viranomaisten kanssa
- mahdolliset vaikeudet, joita EKP on kohdannut valmistautuessaan valvontatehtäviinsä
- mahdolliset ongelmatilanteet tai menettelytapaohjeiden muutokset.

Yhteisen pankkivalvontamekanismin ensimmäinen neljännesvuosikatsaus julkaistiin 4.2.2014. Se kattoi ajanjakson 3.11.2013–3.2.2014, minkä lisäksi siinä käytiin läpi 29.6.2012 järjestetyn euroalueen huippukokouksen jälkeen suoritettut valmistelut. Toinen neljännesvuosikatsaus kattoi ajanjakson 4.2.–3.5.2014 ja kolmas neljännesvuosikatsaus ajanjakson 4.5.–3.8.2014. Tämä neljäs ja viimeinen EKP:n asiantuntijoiden laatima neljännesvuosikatsaus kattaa ajanjakson 4.8.–3.11.2014. Valvontaelin on hyväksynyt katsauksen EKP:n neuvostoa kuultuaan.

2 PANKKIVALVONTAMEKANISMIN HALLINTORAKENTEIDEN LUOMINEN

2.1 VALVONTAELIN JA OHJAUSKOMITEA

Valvontaelin kokoontui tarkasteltavan jakson aikana kahdeksan kertaa ja sen ohjauskomitea kolmasti.

Lisäksi valvontaelin testasi heinäkuussa onnistuneesti poikkeustilanteiden teleneuvottelujärjestelyjään, minkä jälkeen elokuun tavanomainen kokous pidettiin

² Neuvoston asetus (EU) N:o 1024/2013, annettu 15 päivänä lokakuuta 2013, luottolaitosten vakavaraisuusvalvontaan liittyvää politiikkaa koskevien erityistehtävien antamisesta Euroopan keskuspankille (EUVL L 287, 29.10.2013, s. 63).

³ Euroopan parlamentin ja Euroopan keskuspankin välinen toimielinten sopimus EKP:lle yhteisessä valvontamekanismissa annettujen tehtävien hoitamiseen liittyvää demokraattista vastuuvollisuutta ja valvontaa koskevista käytännön menettelyistä (EUVL L 320, 30.11.2013, s. 1).

⁴ Euroopan unionin neuvoston ja Euroopan keskuspankin yhteisymmärryspöytäkirja yhteiseen valvontamekanismiin liittyviä menettelyjä koskevasta yhteistyöstä tuli voimaan 12.12.2013.

teleneuvotteluna. Syyskuusta alkaen valvontaelimen kokouksissa on ollut mukana tarkkailijana Liettuan keskuspankin edustaja, sillä Liettua liittyy euroalueeseen 1.1.2015.

Virallisten kokousten lisäksi valvontaelimen jäsenet kävivät myös lukuisia epävirallisia keskusteluja puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan vieraillessa EU:n jäsenvaltioissa. Ollessaan valintamenettelyn yhteydessä Euroopan parlamentin kuultavana marraskuussa 2013 valvontaelimen puheenjohtaja sitoutui vierailemaan kaikkien valvontamekanismiin osallistuvien EU-maiden valvontaviranomaisten (yhteensä 24 viranomaista) luona vuoden 2014 loppuun mennessä. Toistaiseksi puheenjohtaja on tavannut 22 valvontaviranomaisen johtokunnan ja henkilöstön jäseniä eri puolilla euroaluetta.

Valvontaelimen työjärjestyksen mukaisesti joihinkin valvontaelimen kokouksiin kutsuttiin Euroopan komission ja Euroopan pankkiviranomaisen edustajia. Näin pyrittiin varmistamaan sisämarkkinoiden toiminnan huomioon ottaminen monissa asioissa.

Tarkasteltavan jakson aikana valvontaelin laati 120 lopullista päätöstä valvottavien luottolaitosten merkittävyydestä ja EKP:n neuvosto hyväksyi ne YVM-asetuksen mukaisesti (eli ei vastustanut niitä; ns. vastustamattajättämismenettely). Päätökset annettiin tiedoksi laitoksille kaikilla kulloinkin asiaankuuluvilla virallisilla kielillä. Maaliskuussa käynnistetty valmistelu- ja hyväksymisprosessi vietiin läpi sujuvasti, vaikka siihen liittyi huomattavia analyttisiä, oikeudellisia ja logistisia haasteita. Luettelot merkittävistä ja vähemmän merkittävistä pankeista julkaistiin EKP:n verkkosivuilla määräaikaan (4.9.2014) mennessä YVM-kehysasetuksen mukaisesti.

Lokakuussa valvontaelin hyväksyi kattavan arvioinnin tulokset, ja ne vahvistettiin ensin valvontaelimen ja sitten EKP:n neuvoston kokouksessa.

YVM-kehysasetuksen nojalla EKP voi päättää ottaa hoitaakseen sellaiset kansallisten toimivaltaisten viranomaisten aloittamat valvontamenettelyt, joita ei ole viety päätökseen 4.11.2014 mennessä. EKP:n yleisperiaatteena on ollut, että jo vireillä olevat menettelyt säilyvät kansallisten valvontaviranomaisten vastuulla, ellei menettelyjen odotettu kesto tai merkittävyys edellytä vastuun siirtämistä EKP:lle. Valvontaelin päätti 13.10.2014, mitkä vireillä olevat menettelyt siirtyvät sen vastuulle.

2.2 OIKAISULAUTAKUNTA

EKP julkaisi toukokuussa 2014 kiinnostuksenilmaisupyynnön, jolla etsittiin ehdokkaita oikaisulautakunnan jäseniksi, ja EKP:n neuvosto nimitti lautakunnan jäsenet 8.9.2014 viiden vuoden toimikaudeksi (nimitys voidaan uusida kerran). Oikaisulautakunnan viisi jäsentä ovat Jean-Paul Redouin (puheenjohtaja), Concetta Brescia Morra (varapuheenjohtaja), F. Javier

Arístegui Yáñez, André Camilleri ja Edgar Meister, ja varajäseniksi nimitettiin Kaarlo Jännäri and René Smits. Varajäsenet toimivat varsinaisten jäsenten sijaisina tilanteissa, joissa nämä ovat tilapäisesti estyneitä, ynnä muissa päätöksessä EKP/2014/16⁵ eritellyissä olosuhteissa. Oikaisulautakunnan jäsenet toimivat riippumattomasti ja yleisen edun nimissä, eivätkä he ota vastaan ohjeita EKP:ltä.

Oikaisulautakunnan tehtävänä on suorittaa pyynnöstä EKP:n neuvoston hyväksymän valvontapäätöksen sisäinen uudelleenkäsittely. Uudelleenkäsittelyä voi pyytää luonnollinen tai oikeushenkilö, jolle päätös on osoitettu tai jota päätös koskee suoraan ja erikseen. Oikaisulautakunnan tulee antaa uudelleenkäsittelypyyntöä koskeva lausuntonsa kahden kuukauden kuluessa pyynnön vastaanottamisesta. Lausunnossa ehdotetaan joko pyynnön kohteena olevan päätöksen kumoamista, sen korvaamista sisällöltään identtisellä uudella päätöksellä tai sen korvaamista uudella päätöksellä.⁶ Lausunto ei sido valvontaelintä eikä EKP:n neuvostoa.

Oikaisulautakunta aloitti työnsä syyskuussa, kun sen jäsenet oli nimitetty. Se saa tukea valvontaelimen sihteeristöltä ja tarvittaessa muiltakin EKP:n yksiköiltä. Valvontaelimen sihteeri toimii myös oikaisulautakunnan sihteerinä.

2.3 SOVITTELULAUTAKUNTA

YVM-asetuksen artiklan 25 kohdassa 5 edellytetään sovittelulautakunnan perustamista, jotta voidaan varmistaa rahapoliittisten tehtävien ja valvontatehtävien eriyttäminen. Sovittelulautakunta perustettiin 2.6.2014 annetulla asetuksella EKP/2014/26⁷ (ns. sovittelulautakunta-asetus). Kaikkien valvontamekanismiin osallistuvien EU:n jäsenvaltioiden on oltava edustettuina sovittelulautakunnassa. Kutakin valtiota edustaa yksi joko EKP:n neuvoston tai valvontaelimen jäsen. Sovittelulautakunnan jäsenten nimittämisessä noudatetaan sovittelulautakunta-asetuksen vaatimusta, jonka mukaan lautakunnan puheenjohtajana (mutta ei sen jäsenenä) toimiva valvontaelimen varapuheenjohtaja ”pyrkii edistämään tasapainon saavuttamista EKP:n neuvoston ja valvontaelimen jäsenten kesken”.

EKP ehdotti EU:n neuvoston puheenjohtajalle vuorottelujärjestelmää, jossa jäsenet nimitetään vuodeksi kerrallaan. Ehdotuksesta keskusteltiin Ecofin-neuvostossa, minkä jälkeen se hyväksyttiin. Ehdotuksen mukaan valvontamekanismiin osallistuvat jäsenvaltiot jaetaan niiden

⁵ Päätös EKP/2014/16, annettu 14 päivänä huhtikuuta 2014, oikaisulautakunnan perustamisesta ja sen toimintasäännöistä (EUVL L 175, 14.6.2014, s. 47).

⁶ Päätöksen EKP/2014/16 artiklan 17 nojalla valvontaelin laatii oikaisulautakunnan uudelleenkäsittelyn tuloksena kaikissa tapauksissa EKP:n neuvoston hyväksyttäväksi uuden päätösluonnoksen, jossa otetaan huomioon oikaisulautakunnan lausunto. Uudessa päätösluonnoksessa voidaan esittää alkuperäisen päätöksen muuttamista, sen kumoamista tai sen jättämistä ennalleen. Päätösluonnokseen liitetään oikaisulautakunnan lausunto, mutta muuten noudatetaan tavanomaista päätöksentekomenettelyä, eli valvontaelimen päätösluonnos katsotaan hyväksytyksi, ellei EKP:n neuvosto vastusta sitä.

⁷ Päätös EKP/2014/26, annettu 2 päivänä kesäkuuta 2014, sovittelulautakunnan perustamisesta ja sen työjärjestyksestä (EUVL L 179, 19.6.2014, s. 72).

omakielisiin nimiin perustuvan protokollajärjestyksen pohjalta kahteen mahdollisimman samansuuruiseen ryhmään (tällä hetkellä kummassakin ryhmässä on 9 jäsenvaltiota). Ensimmäiseen ryhmään kuuluvia jäsenvaltioita on kehoitettu nimittämään sovittelulautakuntaan vuoden ajaksi EKP:n neuvoston jäsen ja toiseen ryhmään kuuluvia jäsenvaltioita valvontaelimen jäsen. Seuraavana vuonna järjestely on päinvastainen, eli ensimmäisen ryhmän jäsenvaltioita edustaa sovittelulautakunnassa valvontaelimen jäsen ja toisen ryhmän maita EKP:n neuvoston jäsen. Vuorottelujärjestelyä mukautetaan, kun euroalueen ulkopuolisia jäsenvaltioita liittyy yhteiseen valvontamekanismiin (aloittamalla tiiviin yhteistyön) ja nimittää edustajansa valvontaelimeen.

3 PANKKIVALVONNAN JÄRJESTÄMINEN EKP:SSÄ

3.1 REKRYTOINTI

Rekrytointi yhteisen valvontamekanismin tarpeisiin on edennyt hyvin. Kiinnostus valvontatehtäviä kohtaan on ollut suurta kaikissa EU-maissa, ja hakemuksia on saatu niin yksityiseltä kuin julkiseltakin sektorilta kaikkiaan yli 20 000.

Rekrytointi aloitettiin ylimmästä johdosta, eli johto pystyi osallistumaan henkilöstön rekrytointiin. Pankkivalvonnan viittä organisaatioyksikköä ja niitä tukevia yhteisiä palveluita varten budjetoiduista noin 1 000 työntekijästä⁸ hieman alle 870 oli marraskuun alkuun mennessä jo rekrytoitu ja aloittanut työnsä EKP:ssä. Lisäksi osa lopuista työntekijöistä oli kyllä rekrytoitu mutta ei ollut vielä aloittanut tehtävissään 1.11.2014 mennessä. Valtaosa jäljellä olevista rekrytointiprosesseista saatiin päätökseen lokakuun loppuun mennessä. Jotta laadusta ei tarvitsisi tinkiä, joissakin rekrytointiprosesseissa päätettiin alkuperäisen hakuprosessin päätyttyä jättää paikka vielä täyttämättä ja laittaa se uuteen hakuun. Hakuilmoituksia täsmennettiin, jotta uudella kierroksella soveltuvien hakijoiden löytyminen olisi todennäköisempää. Kaikissa pankkivalvontaan liittyviä tehtäviä hoitavissa yksiköissä on jo riittävästi henkilöstöä, jotta EKP:llä on täydet valmiudet ryhtyä hoitamaan pankkivalvontatehtäviään marraskuun 2014 alussa. EKP:ssä on lisäksi ollut lyhytaikaisilla sopimuksilla noin 200 kansallisten toimivaltaisten viranomaisten työntekijää suorittamassa pankkivalvonnan valmisteluja. Monet heistä ovat myös menestyneet rekrytointikampanjoissa ja jäävät EKP:hen määräaikaisella sopimuksella, mikä auttaa varmistamaan jatkuvuuden.

---

⁸ Pankkivalvontatehtäviä varten vuodelle 2014 budjetoitiin 1 073,5 kokoaikaista työpaikkaa, joista 984,5 on pysyviä ja 89 määräaikaisia.

3.2 YHTEISET VALVONTARYHMÄT

Merkittäviksi katsottujen pankkien käytännön valvonta on yhteisten valvontaryhmien vastuulla. Kunkin yhteisen valvontaryhmän johdossa on koordinaattori, joka tulee EKP:stä. Muut jäsenet ovat EKP:n ja pankkivalvontamekanismin osallistuvien jäsenvaltioiden kansallisten valvontaviranomaisten pankkivalvojia.

Yhteisten valvontaryhmien pitää olla toimintavalmiudessa 4.11.2014 mennessä. Rekrytointi ja muut valmistelut ovat edenneet hyvin, ja yhteisiä valvontaryhmiä varten budjetoiduista 403 työntekijästä yli 330 (heidän joukossaan kaikki 61 koordinaattoria, joista osalla on vastuullaan useampia kuin yksi yhteinen valvontaryhmä) oli marraskuun alkuun mennessä jo aloittanut työnsä EKP:n mikrovalvonnan pääosastoilla I ja II. Osa yhteisiin valvontaryhmiin rekrytoituista työntekijöistä oli kuitenkin mukana vielä kattavan arvioinnin viimeistelyssä eikä voinut aloittaa valvontaryhmässään ennen marraskuun alkua. Lisäksi joitakin täyttämättä jääneitä valvojan ja analyytikon paikkoja oli laitettu uudelleen hakuun, ja nämä rekrytointikampanjat saatiin päätökseen lokakuun alussa.

Myös kansallisten toimivaltaisten viranomaisten edustajien nimeäminen yhteisiin valvontaryhmiin etenee, ja viranomaiset toimittivat elokuun loppuun mennessä EKP:n pyytämät tarkat tiedot valvontaryhmiin osoitettavista työntekijöistä. Nimeämisprosessi on kansallisten toimivaltaisten viranomaisten puolella kuitenkin ollut odotettua haastavampi, sillä osa valvontaryhmiin nimetyistä henkilöistä on rekrytoitu EKP:hen ja jotkin kansalliset valvontaviranomaiset käyvät parhaillaan läpi organisaatiouudistusta. Lopulliset tiedot saadaan siis vasta loppuvuodesta.

Jäljellä on siis vielä joitakin haasteita, mutta niistä huolimatta yhteiset valvontaryhmät ovat valmiit aloittamaan merkittävien pankkien jatkuvan valvonnan, kun valvontamekanismin toiminta käynnistyy 4.11.2014.

Tarkasteltavalla jaksolla pidettiin yhteisten valvontaryhmien järjestäytymiskokouksia. Monet ryhmät ovat tavanneet useammankin kerran valvottavakseen tulevan merkittävän luottolaitoksen kotivaltion toimivaltaisen valvontaviranomaisen kanssa. Yhteisten valvontaryhmien koordinaattorit ja EKP:ssä työskentelevät valvojat ovat luoneet suhteita kansallisiin valvontaviranomaisiin ja pohjustaneet valvontatoimintaa perehtymällä pankkien valvontahistoriaan ja riskiprofiiliin ja tutustumalla myös pankkien edustajiin. Lisäksi valvontaryhmissä on aloitettu EKP:n ja kansallisten valvontaviranomaisten väliset säännölliset keskustelut, joissa käsitellään operatiivisia seikkoja.

Yhteisten valvontaryhmien edustajat ovat kesäkuusta lähtien osallistuneet valvontakollegioiden ja kriisinhallintaryhmien kokouksiin tarkkailijoina ja valmistautuneet siten ottamaan puheenjohtajatehtävät hoidettavikseen, kun EKP alkaa valvoa pankkeja 4.11.2014.

Yhteisten valvontaryhmien koordinaattorit ovat avustaneet kattavan arvioinnin toteutuksessa. He ovat olleet mukana varsinkin valmistelemassa osittaisia ja alustavia arviointituloksia ja esittelemässä niitä pankeille osana valvontadialogia. Seurantatoimista tärkein on vaadittujen pääomitus suunnitelmien arviointi tilanteissa, joissa pankilla on todettu pääomavaje.

Lisäksi yhteiset valvontaryhmät laativat parhaillaan merkittävien pankkien valvontaohjelmia vuodelle 2015 läheisessä yhteistyössä yhteisistä toiminnoista ja asiantuntijapalveluista vastaavan mikrovalvonnan pääosaston IV kanssa ja suorittavat riskiarviointijärjestelmän sekä valvojan arviointiprosessin ja sen menetelmien käytännön testausta. EKP:n ja kansallisten valvontaviranomaisten edustajat tekevät hankkeissa läheistä yhteistyötä.

Yhteiset valvontaryhmät ovat myös aloittaneet valvontatietojen hallintajärjestelmän (IMAS) testauksen. IMAS-järjestelmän avulla hallitaan valvontaryhmien työprosesseja. Myös valvontaryhmien jäsenten keskinäistä suojattua viestintäyhteyttä EKP:n ja kansallisten valvontaviranomaisten välillä on alettu testata.

3.3 TEHTÄVIEN ERIYTTÄMINEN

YVM-asetuksessa edellytetään, että EKP hyväksyy ja julkistaa tarvittavat sisäiset säännöt, mukaan lukien salassapitoa ja tiedonvaihtoa koskevat säännöt, joiden avulla voidaan varmistaa, että EKP:n rahapoliittiset ja muut toiminnot ovat erillään valvontatoiminnoista.

Eriyttämisvaatimuksen täyttämiseksi jo toteutettujen organisatoristen ja menettelyjä koskevien toimien lisäksi EKP:n neuvosto antoi 17.9.2014 EKP:n päätöksen Euroopan keskuspankin rahapoliittisten tehtävien ja valvontatehtävien eriyttämisen toteuttamisesta (EKP/2014/39)⁹. Päätös koskee etenkin salassapitoa ja tehtäväalueiden välistä tiedonvaihtoa. Se tuli voimaan 18.10.2014. Päätökseen on kirjattu vain yleisperiaatteita, jotta myöhemmin voidaan tarpeen mukaan tehdä uusia EKP:n sisäisiä erityisjärjestelyjä. Päätös koskee organisatorisia näkökohtia, eli siinä on säännöksiä päätöksentekomenettelyjen riippumattomuudesta, salassapidosta sekä tiedonvaihdosta EKP:n pankkivalvonnasta ja rahapolitiikasta vastaavien tehtäväalueiden välillä.

Tiedonvaihtoa koskevat säännöt auttavat hoitamaan EKP:n eri tehtävät tehokkaasti, välttämään tarpeetonta puuttumista toisen tehtäväalueen vastuulla oleviin asioihin ja suojaamaan luottamuksellisia tietoja asianmukaisesti. Tietojen luokittelussa ja vaihtamisessa EKP:n sisällä noudatetaan ensisijaisesti EKP:n salassapitosääntöjä.

⁹ Päätös EKP/2014/39 (EUVL L 300, 18.10.2014, s. 57).

Luottamuksellisten tietojen vaihdon on aina pohjaututtava perusteltuun tarpeeseen, ja siinä on varmistettava, että tehtäväalueen politiikkatavoitteiden saavuttaminen ei vaarannu. Eturistiriitatapauksissa johtokunnan tulisi päättää, voidaanko luottamuksellisia tietoja luovuttaa.

Päätöksen mukaan tehtäväalueiden välillä voidaan EKP:n salassapitosääntöjä noudattaen vaihtaa pankkien taloudellista informaatiota (FINREP) ja vakavaraisuustietoja (COREP)¹⁰ anonymissa muodossa sekä luottamuksellisia kokonaisanalyyssejä (jotka eivät sisällä pankkikohtaisia tietoja eivätkä salattavia politiikkaa koskevia tietoja). Raakatietojen (kuten yksittäisiä pankkeja koskevien valvontatietojen) ja arvioiden (etenkin luottolaitoskohtaisten tai salattavien politiikkaa koskevien tietojen) suhteen sovelletaan tiukempia salassapitosääntöjä, ja tietojen vaihtoon tarvitaan johtokunnan hyväksyntä.

Päätös koskee ainoastaan EKP:tä. Tiedonvaihdosta koko yhteisessä valvontamekanismissa (eli EKP:n ja kansallisten toimivaltaisten viranomaisten välillä) tullaan säätämään erikseen.

3.4 MENETTELYSÄÄNNÖT HENKILÖSTÖLLE JA JOHDOLLE

YVM-asetuksen mukaan EKP:n neuvoston tulee laatia ja julkaista pankkivalvonnassa mukana olevaan henkilöstöön ja johtoon sovellettavat menettelysäännöt. EKP:ssä on käynnissä koko henkilöstöön sovellettavien eettisten sääntöjen yleinen tarkistaminen, ja sen osana on laadittu myös menettelysääntöehdotus. Uusissa säännöissä otetaan huomioon YVM-asetuksen sekä Euroopan parlamentin ja EKP:n välisen toimielinten sopimuksen vaatimukset. Ehdotuksesta on kuultu valvontaelintä ja henkilöstön edustajia, ja johtokunta on toimittanut sen EKP:n neuvoston käsiteltäväksi ja vahvistettavaksi. Toimielinten sopimuksen mukaisesti EKP on ilmoittanut Euroopan parlamentille tiedot menettelysääntöjen pääkohdista ennen sääntöjen vahvistamista.

3.5 MENETTELYTAPAOHJEET VALVONTAELIMEN JÄSENILLE

EKP:n työjärjestyksen mukaan valvontaelin hyväksyy jäsenilleen menettelytapaohjeet, pitää ne ajan tasalla ja julkaisee ne EKP:n verkkosivuilla. EKP:ssä valmistellaan parhaillaan eettisiä menettelytapaohjeita valvontaelimen jäsenille. Säännöissä otetaan huomioon YVM-asetuksen vaatimus, että EKP:n on luotava kokonaisvaltaiset ja viralliset menettelyt (ml. oikeasuhteiset uudelleentarkastelujaksot), joiden avulla arvioidaan ennalta ja ehkäistään eturistiriitoja tilanteessa, jossa valvontaelimen jäsen aloittaa uuden työsuhteen toimikautensa päätyttyä.

---

¹⁰ Taloudellisen informaation raportointi (FINREP) ja vakavaraisuusraportointi (COREP) perustuvat Euroopan pankkiviranomaisen teknisiin täytäntöönpanostandardeihin. Taloudellisen informaation raportoinnin tarkoituksena on kerätä pankeilta vakiomuodossa tilinpäätöstietoja (tase, tuloslaskelma ja yksityiskohtaiset liitteet). Vakavaraisuusraportoinnin avulla pankeilta kerätään vakiomuodossa ensimmäisen pilarin vaatimusten laskentaan liittyviä tietoja eli tietoja omista varoista, arvonalennuksista, pääomavaatimuksista (luotto- ja markkinariskin sekä operatiivisen riskin pohjalta) ja merkittävistä saamisista.

3.6 HENKILÖSTÖPOLITIikka

Yhteisen valvontamekanismin perustamisen henkilöstövaikutukset ovat huomattavat, eikä kyse ole vain rekrytoinnista. Valvontamekanismin valittu matriisipohjainen hallintomalli ja erittäin intensiivinen yhteistyö EKP:n ja kansallisten valvontaviranomaisten välillä (etenkin yhteisissä valvontaryhmissä ja pankeissa tehtäviä tarkastuksia suorittavissa tarkastusryhmissä) edellyttävät periaatteiden yhtenäistämistä kaikilla tasoilla. Myös keskeisiä henkilöstöpolitiikan periaatteita on siis yhdenmukaistettava, vaikka valvontamekanismin kuuluvien eri viranomaisten työsuhteen ehdot poikkeavat jatkossakin toisistaan. Edistystä on jo saavutettu.

- **Palaute suoriutumisesta:** EKP ja kansalliset toimivaltaiset viranomaiset ovat yhdessä luoneet palautejärjestelmän, jonka avulla voidaan arvioida työntekijöiden suoriutumista yhteisissä valvontaryhmissä ja varmistaa siten ryhmien laadukas toiminta. Kansalliset toimivaltaiset viranomaiset voivat hyödyntää järjestelyjä myös sisäisessä suoriutumisen arvioinnissaan. Tietosuojakysymyksistä EKP pyytää lausuntoa Euroopan tietosuojavaltuutetulta.
- **Koulutustarjonta:** Osaamisen ja taitojen kehittämiseksi ja välittämiseksi toisille sekä yhteisen toimintakulttuurin edistämiseksi pankkivalvontamekanismissa on laadittu koulutuspaketti, jossa käsitellään hallinto- ja menetelmäkysymyksiä, kehitetään esimies- ja ihmissuhdetaitoja sekä tietotekniikkataitoja ja perehdytetään uusia työntekijöitä.
- **Liikkuvuus pankkivalvontamekanismin sisällä:** YVM-asetuksen mukaan EKP:n tulee luoda ”yhdessä kaikkien kansallisten toimivaltaisten viranomaisten kanssa järjestelyt, joilla varmistetaan henkilöstön asianmukainen vaihto ja siirto kansallisten toimivaltaisten viranomaisten kanssa ja keskuudessa”. Henkilöstövaihtoja ja asiantuntijoiden komennusjaksoja pidetään tärkeinä yhteisen valvontakulttuurin luomisen kannalta. Pankkivalvontamekanismin valmisteluvaiheessa painopisteenä on ollut yhteisten valvontaryhmien sisäinen (koordinaattorien ja alakoordinaattorien sekä valvonta-asiantuntijoiden) liikkuvuus.

3.7 ASIOINTIKIELET

Yhteisen pankkivalvontamekanismin asiointikieliä koskevat järjestelyt perustuvat ensi sijassa vuoden 1958 neuvoston asetukseen N:o 1, jossa säädetään EU:n toimielimissä käytettävistä kielistä. Kielijärjestelyt, joita noudatetaan EKP:n ja kansallisten toimivaltaisten viranomaisten keskinäisessä viestinnässä sekä valvontamekanismin ja valvottavien yhteisöjen välisessä viestinnässä, on kirjattu YVM-kehysasetukseen.

EKP:n ja kansallisten toimivaltaisten viranomaisten välisessä viestinnässä on sovittu käytettävän englannin kieltä osana YVM-kehysasetuksen artiklan 23 mukaisia järjestelyjä.

Valvottavat yhteisöt voivat YVM-kehysasetuksen artiklan 24 nojalla laatia ja toimittaa EKP:lle asiakirjoja millä tahansa EU:n virallisella kielellä, ja yhteisöillä on oikeus saada vastaus samalla kielellä. EKP ja valvottavat yhteisöt voivat sopia käyttävänsä yhtä ainoaa EU:n virallista kieltä kirjallisessa viestinnässään – myös EKP:n valvontapäätöksissä. Valvottava yhteisö voi kuitenkin milloin tahansa peruuttaa suostumuksensa. Peruutus ei kuitenkaan vaikuta takautuvasti sellaisiin EKP:n valvontamenettelyyn osiin, jotka on jo suoritettu. Lisäksi suullisten käsittelyjen osapuolet voivat vaatia oikeutta tulla kuulluiksi jollakin muulla unionin virallisella kielellä kuin EKP:n valvontamenettelyn kielellä, mutta vaatimuksesta on ilmoitettava EKP:lle riittävän aikaisin, jotta se kykenee tekemään tarvittavat järjestelyt.

Suurin osa merkittävistä pankeista eli 85 pankkia on suostunut käyttämään englannin kieltä viestinnässään pankkivalvontamekanismin kanssa, mutta 34 merkittävää pankkia (valtaosa Saksan pankeista sekä joukko yksittäisiä pankkeja Itävallasta, Belgiasta, Kyproksesta, Suomesta, Ranskasta, Italiasta ja Sloveniasta) on ilmoittanut haluavansa käyttää viestinnässä oman maansa kieltä.

4 LAINSÄÄDÄNTÖ

4.1 EKP:N ASETUS VALVONTAMAKSUISTA

Valvontamaksuja koskeva EKP:n asetus julkaistiin 30.10., ja se tuli voimaan 1.11.2014. EKP:n neuvoston antamaan asetukseen on kirjattu järjestelyt, joita noudattaen EKP kerää marraskuusta 2014 lähtien pankeilta vuosittaisia valvontamaksuja valvontatehtävistä aiheutuvien kustannustensa kattamiseksi. Asetusluonnoksesta esitettiin julkinen kannanottopyyntö, jonka yhteydessä järjestettiin myös julkinen kuulemistilaisuus.

Asetukseen on kirjattu, miten vuosittaisten valvontamaksujen kokonaismäärä määritetään, miten kunkin pankin tai pankkiryhmän maksettavaksi tuleva valvontamaksu lasketaan ja miten valvontamaksut peritään.

Kannanottopyyntöön saatiin heinäkuun määräaikaan mennessä 31 vastausta pankki- ja markkinajärjestöiltä, luotto- ja rahoituslaitoksilta, keskuspankeilta, valvonta- ja muilta viranomaisilta sekä yksityishenkilöiltä. Ehdotettujen valvontamaksujärjestelyjen peruselementtejä kannatettiin vastauksissa laajalti. Järjestelyihin tehtiin saatujen kommenttien pohjalta muutoksia, jotka liittyvät EKP:n kolmansille osapuolille maksamien vahingonkorvausten jättämiseen valvontamaksuilla katettavien kulujen ulkopuolelle;

määräaikaan, johon mennessä valvottavien yhteisöjen on ilmoitettava tiedot valvontamaksutekijöistä; sekä valvontamekanismiin osallistumattomiin jäsenvaltioihin sijoittautuneiden sivuliikkeiden jättämiseen valvontamaksun laskennan ulkopuolelle (YVM-asetuksen johdanto-osan kappaleen 77 mukaisesti). EKP:n verkkosivuilla julkaistussa palautekoosteessa kerrotaan seikkaperäisesti, miten saadut kommentit on otettu huomioon.

EKP jatkaa valvontamaksujärjestelyjen toteuttamista ja ryhtyy luomaan yhteyksiä valvottaviin yhteisöihin. Niitä pyydetään järjestelyjen käyttöönoton helpottamiseksi toimittamaan EKP:lle valvontamaksuvelvollisten yhteystiedot joulukuun 2014 loppuun mennessä. Ensimmäiset valvontamaksuilmoitukset on tarkoitus lähettää loppuvuodesta 2015, ja ne kattavat 14 kuukauden ajanjakson marraskuusta 2014 vuoden 2015 loppuun.

4.2 EKP:N PÄÄTÖS TIIVIISTÄ YHTEISTYÖSTÄ

YVM-asetuksen mukaan jäsenvaltiot, joiden rahayksikkö ei ole euro, voivat osallistua valvontamekanismiin aloittamalla tiiviin yhteistyön EKP:n kanssa. Asetuksen artiklassa 7 käydään läpi tärkeimmät edellytykset tiiviin yhteistyön luomiselle EKP:n ja yhteistyöhön haluavan maan toimivaltaisen viranomaisen välillä. Hakemismenettelyt (sisältövaatimukset ja aikataulu sekä arviointi ja päätöksenteko EKP:ssä) on kirjattu päätökseen EKP/2014/5¹¹, joka tuli voimaan 27.2.2014.

EKP:lle ei toistaiseksi ole ilmoitettu yhdestäkään tiiviin yhteistyön aloittamista koskevasta hakemuksesta säädetyn menettelyn mukaisesti. Muutamat EU:n jäsenvaltiot ovat kuitenkin ilmaisseet epävirallisesti mielenkiintonsa, ja EKP on järjestänyt niiden kanssa kahdenvälisiä tapaamisia, joissa on tarkasteltu tiiviin yhteistyön mahdollisuutta.

5 VALVONTAMALLI

5.1 VALVONTAKÄSIKIRJA

Valvontakäsikirja on tarkoitettu yhteisen valvontamekanismin henkilöstön sisäiseen käyttöön. Siinä kuvataan luottolaitosten valvonnassa käytettävät prosessit ja menetelmät sekä yhteistyömenettelyt niin mekanismin sisällä kuin sen ulkopuolistenkin viranomaisten kanssa. Syyskuussa valvontaelin hyväksyi valvontakäsikirjasta tarkistetun version, jossa on lisätietoa valvojan arviointiprosessista ja jota käytetään nyt tukena vuoden 2015 toiminnan suunnittelussa.

Valvontakäsikirja kattaa seuraavat osa-alueet:

---

¹¹ Päätös EKP/2014/5, annettu 31 päivänä tammikuuta 2014, tiiviistä yhteistyöstä niiden jäsenvaltioiden kansallisten viranomaisten kanssa, joiden rahayksikkö ei ole euro (EUVL L 198, 5.7.2014, s. 7).

- yhteisten valvontaryhmien kokoonpano
- valvontaprosessit ja -menettelyt
- vastuualueet ja velvollisuuksien jako yhteisessä valvontamekanismissa
- pankeissa tehtävissä tarkastuksissa käytettävät menetelmät
- valvojan arviointiprosessi (SSM Supervisory Review and Evaluation Process) ja sen menetelmät (Euroopan pankkiviranomaisten suuntaviivojen mukaisesti).

Valvontahenkilöstö on ryhtynyt testaamaan valvojan arviointiprosessin menetelmiä käytännössä voidakseen arvioida riskiarviointijärjestelmän luotettavuutta ja ehdottaa järjestelmään parannuksia.

Valvontakäsikirjaa on tarkoitus päivittää jatkuvasti niin, että siinä otetaan huomioon markkinoiden ja valvontakäytäntöjen kehitys.

5.2 PANKKIVALVONTAOPAS

Yhteisen valvontamekanismin edellytetään julkaisevan riittävästi tietoa valvontamallistaan sekä suuren yleisön käyttöön että valvottavien tarpeisiin. Toimielinten sopimuksen mukaan EKP:n on julkaistava verkkosivuillaan valvontakäytäntöjä koskeva opas.

EKP julkaisi 29.9.2014 ”Pankkivalvontaoppaan”, jossa kerrotaan helppotajuisesti yhteisen valvontamekanismin toiminnasta ja käydään läpi merkittävien ja vähemmän merkittävien pankkien valvonnan tärkeimmät prosessit ja menetelmät. Pankkivalvontaoppaassa kerrotaan esimerkiksi yhteisten valvontaryhmien toiminnasta ja pankkivalvontaa hoitavien eri organisaatioyksiköiden yhteistyöstä valvontasykliä kehitettäessä. Oppaan avulla valvottavien on helpompi ymmärtää yhteisen valvontamekanismin keskeisiä valvontaprosesseja ja ottaa ne huomioon omissa sisäisissä prosesseissaan.

Kaikilla euroalueen virallisilla kielillä sekä liettuaksi julkaistu opas pohjautuu YVM-asetukseen ja YVM-kehysasetukseen ja täydentää niistä saatavia tietoja. Itse oppaassa ei kuitenkaan luoda laillisia velvoitteita sen paremmin luottolaitoksille kuin yhteiselle valvontamekanismillekaan.

6 MUUT VALMISTELUT

6.1 VALVONTATIETOJEN RAPORTOINTI

Edeltävänä tarkastelujaksona yhteisen valvontamekanismin raportointijärjestelyjen valmisteluissa keskityttiin viimeistelemään luonnosta EKP:n asetukseksi

vakavaraisuusvalvontaan liittyvien rahoitustietojen raportoinnista. Asetusluonnoksesta esitettiin julkinen kannanotto 23.10.2014, kun se oli ensin annettu toimielinten sopimuksen mukaisesti tiedoksi Euroopan parlamentin talous- ja raha-asioiden valiokunnalle.

Tällä hetkellä rahoitustietojen raportointi on pakollista vain luottolaitoksille, jotka laativat konsernitilinpäätöksensä kansainvälisiä tilinpäätösstandardeja (IFRS) noudattaen. Vakavaraisuusvalvontaan liittyvien rahoitustietojen raportointia koskevassa EKP:n asetusluonnoksessa säännöllinen raportointivelvoite on ulotettu konsernitilinpäätöksensä kansallisen tilinpäätössääntelyn mukaisesti laativiin pankkeihin sekä yksittäisinä oikeushenkilöinä raportoiviin pankkeihin. Suhteellisuusperiaate on otettu asianmukaisesti huomioon. Luonnoksen mukaan EKP:n asetus ei vaikuttaisi valvottavien pankkiryhmien ja yhteisöjen konsernitilinpäätöksessään tai tilinpäätöksessään soveltamiin standardeihin eikä valvontatietojen raportoinnissa sovellettaviin tilinpäätösstandardeihin. Lisäksi Euroopan pankkiviranomaiselle on ilmoitettu vakavaraisuusasetuksen mukaisesti, että toimivaltaisena viranomaisena EKP on päättänyt ryhtyä keräämään merkittävilta pankkiryhmiltä rahoitustietoja vakavaraisuusvalvontaan liittyvää raportointia koskevien teknisten täytäntöönpanostandardien mukaisesti.

Tilastoinnin saralla EKP on luonut tarvittavat järjestelyt raportoitujen valvontatietojen hallintaa sekä tietoihin liittyvien pankkivalvonnan tarvitsemien tilastopalvelujen tuottamista varten. Säännöllisessä tiedonkeruussa noudatetaan jo hyväksi havaittua hajautettua mallia, jossa kansalliset toimivaltaiset viranomaiset huolehtivat tiedonkeruusta ja alustavasta laadunvarmistuksesta ja toimittavat sitten tiedot EKP:lle. EKP:ssä tehdään vielä tarkempi laadunvarmistus. Näin varmistetaan, että yhteisiä laatustandardeja sovelletaan samalla tavalla kaikkiin yhteisen valvontamekanismin piirissä oleviin luottolaitoksiin.

6.2 TIETOTEKNIikka

Tietotekniikka- ja tukitoimintojen kehittäminen yhteisen valvontamekanismin tarpeisiin on edennyt huomattavasti.

- **Valvontatietojen hallintajärjestelmä (Information Management System, IMAS):** Valvontatietojen hallintajärjestelmä IMAS on valmiina otettavaksi käyttöön 4.11.2014. IMAS-järjestelmä on yhteisten valvontaryhmien tärkein työväline, ja sen avulla varmistetaan pankkivalvonnan ja sen prosessien yhdenmukaisuus. Etenkin pankkivalvontamekanismin toiminnan alkuvaiheessa järjestelmä on yksi keskeisistä tekijöistä, joilla taataan, että kaikki yhteiset valvontaryhmät noudattavat samoja menetelmiä ja standardeja. IMAS-järjestelmän testaus vietiin läpi onnistuneesti: sisäinen testaus saatiin päätökseen elokuussa, ja syyskuun loppuun mennessä valmistui

myös ulkoinen testaus, jossa oli mukana kaikkien kansallisten toimivaltaisten viranomaisten ja kansallisten keskuspankkien edustajia. Ennen järjestelmän käyttöönottoa marraskuussa on ollut tärkeää kouluttaa kaikki yhteisen valvontamekanismin piirissä toimivat yli 3 000 pankkivalvojaa sen käyttäjiksi. Koulutusmateriaali laadittiin testauksen rinnalla, ja koulutustoiminta oli vilkkaimmillaan lokakuussa, jolloin koulutukseen osallistui päivittäin parhaimmillaan yli 200 käyttäjää eri puolilla EU:ta.

- **Tiedonkeruu, laadunhallinta ja analysointi:** Pankkivalvonnan tietojärjestelmähankkeen (Supervisory Banking data system, SUBA) päätavoitteena on, että EKP pystyy vastaanottamaan kaikista pankkivalvontamekanismin osallistuvista maista valvontatietoja XBRL-muodossa Euroopan pankkiviranomaisen teknisten täytäntöönpanostandardien mukaisesti. Ensimmäiset vakavaraisuusraportointiin (COREP) ja maksuvalmiusvaatimusta (Liquidity Coverage Ratio, LCR)¹² koskevaan raportointiin liittyvät valvontatiedot on jo kerätty ja käsitelty onnistuneesti.
- **Resurssisuunnittelu:** Valvontamaksujen perimiseen liittyvät tietotekniset vaatimukset on määritelty. Lopullisissa vaatimuksissa on otettu huomioon vastaukset EKP:n valvontamaksuasetusluonnoksesta esitettyyn kannanottoopyyntöön. Valvontamaksujen laskennassa käytettävän teknisen sovelluksen valmistelut ovat edenneet hyvin, ja lisäksi on alettu luoda itsepalveluportaalia, jossa pankit voivat päivittää valvontamaksun pohjana olevia tilinpäätöstietojaan. Edistyksen valossa ensimmäinen versio yhteisen valvontamekanismin talousarviosta sekä organisatorisista ja raportointirakenteista saataneen valmiiksi ajoissa vuoden 2015 talousarviosuunnittelua varten.
- **Yhteistyön, työprosessien ja tiedon hallinta:** Tietotekniikkahanke valvottavien yhteisöjen yhteystietojen ja tiedustelujen hallintaa ja käsittelyä varten on edennyt merkittävästi, ja ensimmäiset toiminnot saatiin käyttöön elokuussa 2014. Lisäksi yhteisten tietotekniikkapalvelujen ja asiakirjahallintajärjestelmän kapasiteettia arvioidaan parhailaan, sillä yhteisen valvontamekanismin odotetaan kuormittavan molempia.
- **Yhteiset tietotekniset palvelut:**
  - Itävallan, Latvian, Luxemburgin ja Maltan kansalliset toimivaltaiset viranomaiset (jotka toimivat erillään keskuspankista) ovat EKPJ:n/eurojärjestelmän tietotekniikkainfrastruktuurin (CoreNet) ulkopuolella mutta luovat parhailaan

---

¹² Maksuvalmiusvaatimusta koskevassa raportoinnissa kerätään teknisten täytäntöönpanostandardien mallien mukaisesti kuukausittain tietoja lyhyen aikavälin maksuvalmiussuhteesta.

yhteyksiä maansa kansalliseen keskuspankkiin. Saksan ja Itävallan toimivaltaiset viranomaiset ovat toivoneet suoraa yhteyttä CoreNet-infrastruktuuriin, mutta koska yhteyden toteuttaminen on mahdollista vasta infrastruktuurin uudistamisen jälkeen, ne ovat luoneet tilapäisen yhteyden maansa keskuspankkiin. CoreNet-infrastruktuurin uudistus on suunnitteilla vuoden 2015 ensimmäiselle neljännekselle.

- Luottamuksellisten sähköpostien ja asiakirjojen vaihtoon EKP:n ja merkittävien luottolaitosten välillä tarvitaan oma järjestelmä. Se on saatava käyttöön nopeasti, joten sähköpostiliikenteen suojausratkaisuksi on valittu TLS-protokolla ("Transport Layer Security")¹³. Toteutusehdotus on jo laadittu, ja toteutusta on jo alettu koordinoita merkittävien pankkien kanssa.

7 KATTAVA ARVIOINTI

Kattavan arvioinnin tulosten julkistamista edeltäneinä viikkoina ja kuukausina tehtiin saamisten laadun arvioinnin ja stressitestin perusteellinen laadunvarmistus ja liitettiin yhteen arviointi- ja testitulokset. Lisäksi syyskuun lopulla käynnistetyssä ns. valvontadialogissa käytiin läpi osittaisia ja alustavia tuloksia pankkien kanssa ennen tulosten viimeistelyä. Tulokset julkaistiin 26.10.2014.¹⁴

7.1 STRESSITESTIN LAADUNVARMISTUS

Seuraavassa tarkastellaan vain stressitestin laadunvarmistusta, sillä saamisten laadun arvioinnin laadunvarmistusta käsiteltiin toukokuussa 2014 julkaistussa toisessa neljännesvuosikatsauksessa.

EKP ja kansalliset toimivaltaiset viranomaiset suorittivat yhteistyössä kattavan arvioinnin stressitestivaiheen laadunvarmistuksen Euroopan pankkiviranomaisten ohjeiden pohjalta.¹⁵ Laadunvarmistuksesta haluttiin mahdollisimman luotettava. Pankkien kanssa käytiin keskusteluja, joissa pankeilla oli mahdollisuus antaa taustatietoja stressitestin tuloksista. Monia stressitestin tärkeimpiä osia arvioitaessa käytettiin kynnyksarvoja, ja jos pankin tulokset eivät täyttäneet kriteerejä, tuloksia oli muutettava. Toteennäyttötaakka oli pääosin pankeilla.

¹³ TLS-protokolla on kehitetty julkisen verkon kuten Internetin välityksellä kulkevan sähköpostiliikenteen suojaamista varten.

¹⁴ Kattavassa arvioinnissa mukana olleista pankeista yksitoista on luokiteltu vähemmän merkittäviksi, eli ne eivät tule EKP:n suoraan valvontaan. Vastaavasti kahdeksan sellaista pankkia, jotka eivät olleet mukana kattavassa arvioinnissa, on luokiteltu merkittäviksi eli EKP:n suoran valvonnan piiriin kuuluviksi. Niistä tehdään vielä kattava arviointi (poikkeuksena pankit, jotka ovat muiden merkittävien pankkien tytäryhtiöitä).

¹⁵ Euroalueen pankkien stressitestin laadunvarmistus oli EKP:n vastuulla. Lisätietoa stressitestistä (englanniksi): <https://www.eba.europa.eu/documents/10180/563711/2014+EU-wide+Stress+Test++FAQs.pdf>

Laadunvarmistuksella EKP pyrki huolehtimaan siitä, että pankit noudattivat vaadittuja menetelmiä johdonmukaisesti ja esittivät perusskenaarion ja epäsuotuisan skenaarion vaikutuksen taseeseensa asianmukaisesti. Osana laadunvarmistusta EKP vertasi pankkien stressitestituloksia oman vertailumallinsa tuloksiin.

Laadunvarmistuksen tavoitteena oli

- varmistaa yhdenvertainen kohtelu, sillä ilman luotettavaa laadunvarmistusta varovaisuusperiaatetta noudattaneet pankit olisivat olleet heikommassa asemassa
- keskittyä merkittäviin seikkoihin, sillä tietyillä osa-alueilla oli riski, että stressitestin pääomavaikutus näkyisi pankkien stressitestituloksissa merkittävästi todellista pienempänä.

Kuten saamisten laadun arvioinnissa, myös stressitestissä laadunvarmistusjärjestelmä oli kolmitasoinen.

- Pankit suorittivat stressitestit itse stressitestikäsi kirjan (Comprehensive Assessment Stress Test Manual) ohjeiden mukaisesti ja vastasivat tulosten siirtämisestä Euroopan pankkiviranomaisen ja yhteisen valvontamekanismin tuloslomakkeisiin vaaditulla tavalla.
- Kansalliset toimivaltaiset viranomaiset suorittivat omia laadunvarmistustoimiaan, joissa muun muassa tarkastettiin tietojen laatu ja tuloslomakkeiden eheys. Lisäksi kansalliset valvontaviranomaiset koordinoivat EKP:n palautetta vastuualueensa pankeille.
- EKP suoritti perusteellisen laadunvarmistuksen, jossa se arvioi ja tarkisti tuloksia koko pankkivalvontamekanismin näkökulmasta pyrkimyksenään varmistaa, että stressitestimenetelmää oli noudatettu kaikkialla yhdenmukaisesti. Laadunvarmistus oli monipuolinen (siihen kuului mm. tietojen laadun tarkastusta, erityistestejä ja laadullista arviointia), ja siihen osallistuivat myös kansalliset valvontaviranomaiset ja tarvittaessa itse pankit. Enimmillään stressitestin laadunvarmistusta suoritti 70 EKP:n asiantuntijaa.

7.2 SAAMISTEN LAADUN ARVIOINNIN JA STRESSITESTIN TULOSTEN YHDISTÄMINEN

Yksi kattavan arvioinnin tärkeimmistä vahvuuksista oli, että saamisten laadun arvioinnin tulokset pystyttiin ottamaan huomioon stressitestien lähtötilanteessa. Jos saamisten laadun arvioinnin tulokset aiheuttivat muutoksia stressitestin pohjana käytettyyn vuoden 2013 lopun taseeseen, stressitestin tulokset arvioitiin uudelleen. Saamisten laadun arvioinnin ja stressitestin tulosten yhdistäminen hoidettiin valtaosin keskitetysti, sillä saamisten laadun arvioinnin tuloksia ei voitu toimittaa pankeille kokonaisuudessaan niin paljon ennen julkistamisajankohtaa, että

pankit olisivat voineet huolehtia koko liitoksesta. Pankkien tehtävänä oli yhdistää tietyt osatulokset itse, minkä jälkeen suoritettiin keskitetty laadunvarmistus.

Tulosten yhdistämisen tärkein tavoite oli varmistaa, että saamisten laadun arvioinnin tulokset on otettu asianmukaisesti huomioon stressitestin tuloksissa – eli että kattavan arvioinnin lopulliset tulokset ovat luotettavia. Saamisten laadun arvioinnissa esiin tulleet merkittävät seikat otettiin huomioon suoriteperusteisesti tarkasteltujen luottosalkkujen arvioiduissa luottotappioissa. Lisäksi saamisten laadun arvioinnin tulosten pohjalta tehtiin vuoden 2013 lopun taseisiin joukko (pääasiassa vakavaraisuuslaskentaan liittyviä) muutoksia – jotka siis näkyivät suoraan stressitestin lähtötilanteessa. Saamisten laadun arvioinnista saatiin myös uutta tietoa pankkien tavasta luokitella ja mitata luottoriskiä sekä tuloksiin vaikuttavista oletuksista. Nämä tiedot oli tärkeää ottaa huomioon stressitestin tuloksissa. Tulosten yhdistämisen taustaoletuksena oli, että jos vuoden 2013 taseen pohjalta suoritettussa saamisten laadun arvioinnissa tehdyt havainnot katsottiin merkittäviksi, niiden voitiin myös odottaa johtavan muutoksiin stressitestin tuloksissa. Tilanteissa, joissa saamisten laadun arvioinnin perusteella ilmeni, että luottotappioita ei ollut mitattu pitkällä aikavälillä oikein, oli syytä myös tarkastaa, oliko stressitestin tulokset laskettu asianmukaisesti.

Oma vaikutuksensa stressitestin tuloksiin oli myös tason 3 saamisten tarkastelulla käyvän arvon mukaan. Siitä aiheutui lähinnä muutoksia käteisvaroihin, johdannaispositioihin ja arvonoikaisuihin (credit value adjustment, CVA). Nämä stressitestiin vaikuttavat muutokset saattoivat olla joko plus- tai miinusmerkkisiä, ja ne olivat tarpeen, jotta saatiin mahdollisimman tarkat tulokset eikä mitään laskettu kahteen kertaan.

Tulosten yhdistämisen laadunvarmistus hoidettiin siten, että sekä EKP että kansalliset valvontaviranomaiset suorittivat laskennan toisistaan riippumatta. Laskennassa käytettiin EKP:n kehittämää liitostyökalua, jonka myös kansalliset valvontaviranomaiset ja pankit saivat käyttöönsä. Kehitysvaiheessa työkalua testattiin käytännössä kahdessa vaiheessa, ja sitä hiottiin kansallisten valvontaviranomaisten antaman palautteen pohjalta. Lopuksi EKP vertasi kansallisten viranomaisten tuloksia omiin tuloksiinsa sekä määrällisesti että laadullisesti, ja tulokset esitettiin sovitun mallin mukaisesti.

7.3 VALVONTADIALOGI

Kattavan arvioinnin laadunvarmistuksen viimeinen vaihe oli valvontadialogi, jossa yhteisten valvontaryhmien, kansallisten valvontaviranomaisten ja valvottavien pankkien edustajat kävivät yhdessä läpi osittaisia ja alustavia tuloksia, jotta pankeilla oli mahdollisuus esittää kysymyksiä ja kommentteja ennen lopullisten tulosten julkaisemista. Näin tulokset voitiin viimeistellä asianmukaisesti. Jokaisen kattavan arvioinnin kohteena olleen pankin edustajien (yleensä

pankin toimitus-, rahoitus- tai riskienhallintajohtaja sekä riskienhallinta-asiantuntijoita) kanssa järjestettiin tapaaminen EKP:n tiloissa Frankfurt am Mainissa 29.9. ja 10.10.2014 välisenä aikana.

Tapaamisten aikana osittaiset ja alustavat tulokset esiteltiin pankeille vakiomuodossa, eli yksikään pankki ei saanut tarkempia tietoja kuin muut. Tapaamisen jälkeen pankeilla oli 48 tuntia aikaa esittää EKP:lle kysymyksiä ja kommentteja. EKP pyrki vastaamaan kysymyksiin merkittävyysjärjestyksessä, ja se saattoi myös harkintansa mukaan muuttaa lopullisia tuloksia kommenttien pohjalta. Osalle pankeista ilmoitettiin valvontadialogin aikana, että niiden täytyisi toimittaa uudet stressitestin tulokset, joissa on tehty EKP:n välttämättömiksi katsomat muutokset. EKP edellytti muutoksia yhdenvertaisen kohtelun ja tulosten laadun varmistamiseksi (esim. silloin kun jonkin pankin käyttämät riskiparametrit poikkesivat yhteisestä metodologiasta ja olivat merkittävästi vähemmän varovaisia kuin muilla pankeilla). Näiden pankkien edellytettiin toimittavan korjatut tuloksensa 96 tunnin kuluessa tapaamisesta.

7.4 LOPULLISTEN TULOSTEN JULKAISEMINEN

Valvontaelimen ja EKP:n neuvoston annettua hyväksyntänsä arviointituloksille jokaiselle kattavan arvioinnin kohteena olleelle pankille toimitettiin 23.10.2014 tuloslomake, johon oli täytetty pankin lopulliset tulokset. Tulosten ohessa lähetettiin suostumuslomake, jolla pankit voivat antaa suostumuksensa tulosten julkaisemiseen. Pankkeja pyydettiin palauttamaan suostumuslomake 48 tunnin kuluessa. Kaikki pankit antoivat suostumuksensa.

EKP julkaisi kattavan arvioinnin tulokset verkkosivuillaan 26.10.2014. Pankkikohtaiset tulokset julkaistiin vakiomuotoisella tuloslomakkeella, ja lisäksi julkaistiin kaikki mukana olleet pankit kattava yhteisraportti, jossa tuloksia käydään läpi kootusti ja jossa kerrotaan arvioinnin organisoinnista, menetelmistä ja toteutuksesta.

Saamisten laadun arvioinnin perusteella pankkien varojen vuoden 2013 lopun kirjanpitoarvoon tehtiin yhteensä 47,5 miljardin euron muutokset. Stressitestin epäsuotuisan skenaarion pohjalta pankkien käytettävissä oleva kokonaispääoma supistuisi 215,5 miljardilla eurolla (eli 22 prosentilla). Kun lisäksi otetaan huomioon aiemmin ilmoitettua suurempien riskipainotettujen saamisten vaikutus, epäsuotuisan skenaarion pääomavaikutukseksi tulee yhteensä 262,7 miljardia euroa, jolloin mediaanipankin ydinpääoman (CET1) suhde supistuisi 4,0 prosenttiyksikköä eli 12,4 prosentista 8,3 prosenttiin vuoteen 2016 mennessä. Kattavan arvioinnin pohjalta 25 pankilla todettiin olevan yhteensä 24,6 miljardin euron pääomavaje suhteessa asetettuihin pääomavaatimuksiin.

Lähtötilanne perustuu mukana olleiden pankkien vuoden 2013 lopun taseisiin. Kattavan arvioinnin aikana pankit ovat kuitenkin vahvistaneet vakavaraisuuttaan mm. kasvattamalla pääomaansa. Mukana olleet 130 pankkia ovat 1.1.2014 jälkeen hankkineet omaa pääomaa kaikkiaan 57,1 miljardin euron arvosta. Kun pääomitus otetaan huomioon, pääomavajeesta kärsiviä pankkeja on enää 13 ja niiden kokonaispääomavaje pienenee 9,5 miljardiin euroon.

7.5 KORJAAVIEN TOIMIEN VALMISTELU, ARVIINTI JA TOTEUTUS

Pankkeja, joilla kattavan arvioinnin perusteella on todettu pääomavaje, on pyydetty esittämään pääomitus suunnitelmansa yhteisen valvontamekanismin arvioitaviksi kahden viikon kuluessa tulosten julkaisusta. Saamisten laadun arvioinnin tai stressitestin perusskenaarion pohjalta todettu pääomavaje on korjattava kuuden kuukauden kuluessa ja epäsuotuisan skenaarion pohjalta todettu pääomavaje yhdeksän kuukauden kuluessa kattavan arvioinnin tulosten julkaisemisesta 26.10.2014. Yhteiset valvontaryhmät seuraavat tiiviisti pääomitus suunnitelmien toteuttamista.

Pankit esittävät pääomitus suunnitelmansa EKP:n laatimalla pohjalla. Niiden on tarkoitus turvautua ensisijaisesti yksityisiin rahoituslähteisiin vahvistaessaan pääomarakennettaan.

Saamisten laadun arvioinnin ja stressitestin perusskenaarion pohjalta todettu pääomavaje olisi katettava pääasiassa laskemalla liikkeeseen ydinpääomainstrumentteja (CET1). Ensisijaiseen lisäpääomaan (AT1) luettavien instrumenttien käyttöä epäsuotuisan skenaarion pohjalta todetun pääomavajeen kattamiseen rajoitetaan sen mukaan, mikä niiden vaihtamisen tai kirjanpitoarvon alentamisen laukaiseva kynnyksarvo on. Lisätietoa on 29.4.2014 julkaistussa EKP:n lehdistötiedotteessa. Sellaisille aiemmin liikkeeseen lasketuille lisäpääomainstrumenteille, jotka on stressitestin kattamalla ajanjaksolla vaihdettava kynnyksarvon alittuessa ehdoitta ydinpääomaksi, ei sen sijaan aseteta käyttörajoituksia. Samaten hyväksytään vanhat rahoitustukiohjelmiin kuuluvat valtiontuki-instrumentit.

Saamisten myynnin vaikutus tulokseen, riskipainotettuihin saamisiin ja ydinpääomaan otetaan huomioon vain, jos myynnit pystytään toteamaan selvästi normaalin liiketoiminnan ulkopuoliseksi erityistoimenpiteeksi. Tällaisia ovat esimerkiksi laajat selkeästi erillisten lainasalkkujen myyntiohjelmat (kuten arvopaperistetuista lainasalkuista luopuminen) ja tytäryhtiöiden myynti. Virallisten Euroopan komission kanssa sovittujen velanpurku- tai rakenneuudistus suunnitelmien vaikutus otetaan huomioon.

Riskipainotettujen saamisten vähentämistä muuttamalla pilarin 1 riskien käsittelyä ei hyväksytä pääomavajeen korjaamisena, ellei toimivaltainen viranomainen ole hyväksynyt suunnitelmia jo ennen kattavan arvioinnin tulosten julkistamista.

Pankit voivat ehdottaa pääomitus suunnitelmissaan puhtaasti saamisten laadun arviointiin perustuvien pääomavajeiden korjaamista vuoden 2014 voitoilla. Stressitestin perusskenaarioon tai epäsuotuisaan skenaarioon perustuvia pääomavajeita voidaan korjata tällä tavalla ainoastaan siinä tapauksessa, että vuoden 2014 toteutunut voitto ennen siirtoa varauksiin on suurempi kuin stressitestissä ennakoitiin. Vain erotus voidaan hyväksyä, sillä stressitestissä tulot on jo otettu huomioon. Yhteiset valvontaryhmät arvioivat suunniteltujen pääomitustoimien riittävyyden ja uskottavuuden. Jos pääomitus suunnitelmaa pidetään riittämättömänä tai epäuskottavana, EKP päättää YVM-asetuksen artiklan 16 mukaisesti mahdollisista valvontatoimenpiteistä. Mahdolliset julkisen sektorin tukitoimet toteutetaan noudattaen Euroopan komission valtioneuvoston päätöksiä ja 1.1.2015 lähtien myös pankkien elvytys- ja kriisinhallintadirektiivin säännöksiä. Samaten noudatetaan Ecofin-neuvoston ja euroryhmän 9.7.2014 julkaisemaa ohjetta (Terms of Reference) ”Applicable rules on addressing capital shortfalls and burden sharing in the context of the Asset Quality Reviews and Stress Tests”.

Tarvittavat valvontatoimet sisällytetään vuoden 2014 valvojan arviointiprosessiin perustuviin päätöksiin. Valvojan arviointiprosessin pohjana ovat suureksi osaksi kattavan arvioinnin, pääomitus suunnitelmien tarkastuksen ja kansallisten toimivaltaisten viranomaisten vuotuisen arvioinnin tulokset.

Kun valvonta-arviopäätökset on toimitettu pankeille, yhteiset valvontaryhmät ryhtyvät seuraamaan pääomitus suunnitelmien toteutusta pitäen jatkuvasti yhteyttä valvottavanaan olevaan pankkiin sekä mahdolliseen valvontakollegioon. Samalla yhteiset valvontaryhmät seuraavat tarkasti saamisten laadun arvioinnissa tehtyjen havaintojen huomioimista pankkien tilinpäätöstiedoissa kulloistenkin tilinpäätösperiaatteiden mukaisesti. Kaikki muutokset eivät vaikuta tilinpitoon, mutta yhteiset valvontaryhmät seuraavat vakavaraisuuteen vaikuttavien muutosten (ja muiden kuin kvantitatiivisten korjaustoimien) toteutusta osana jatkuvaa valvontaa.

Kattavassa arvioinnissa havaittuihin heikkouksiin voidaan puuttua monenlaisilla valvontatoimilla. Mahdollisia kvantitatiivisia toimia ovat esimerkiksi ensimmäisen pilarin pääomavaatimusten tiukentaminen, osinkojen jaon rajoittaminen ja erityiset maksuvalmiusvaatimukset kuten rajoitusten asettaminen saamisten ja velkojen maturiteettierolle. Toisen pilarin mukaisilla kvantitatiivisilla toimilla voidaan puuttua esimerkiksi hallinnoinnin ja raportoinnin ongelmiin, sisäiseen hallintoon ja riskienhallintakäytäntöihin. Yhteinen valvontamekanismi aikoo käyttää toisen pilarin tarjoamia mahdollisuuksia kattavasti kunkin luottolaitoksen tilanteen ja riskiprofiilin mukaan.

8 TILIVELVOLLISUUS

Tässä osassa kerrotaan lyhyesti, miten tilivelvollisuutta Euroopan parlamentille ja EU:n neuvostolle on täytetty tarkasteltuna ajanjaksona.¹⁶ Samoin tarkastellaan kansallisten parlamenttien kanssa käytävää vuoropuhelua, josta on niin ikään säädetty YVM-asetuksessa. Vuoropuhelu aloitettiin Saksan liittopäivien kanssa 8.9.2014 järjestetyllä näkemystenvaihdolla.

Tilivelvollisuus EU:n neuvostolle: Valvontaelimen puheenjohtaja kertoi yhteisen valvontamekanismin valmistelujen ja kattavan arvioinnin etenemisestä Ecofin-neuvoston epävirallisessa kokouksessa 13.9.2014. Kun EKP on ryhtynyt hoitamaan valvontatehtäviään, euroryhmän kokouksissa ovat pankkivalvontamekanismin toiminnasta kerrottaessa läsnä myös mahdollisten mekanismiin osallistuvien euroalueen ulkopuolisten jäsenvaltioiden edustajat.

Tilivelvollisuus Euroopan parlamentille: EKP toimitti Euroopan parlamentin talous- ja raha-asioiden valiokunnalle heinä-syyskuussa pidettyjen valvontaelimen kokousten pöytäkirjat toimielinten sopimuksen mukaisesti. Lisäksi EKP toimitti parlamentille 22.9. päätöksensä EKP:n rahapoliittisten tehtävien ja valvontatehtävien eriyttämisen toteuttamisesta (17.9.2014 annettu päätös EKP/2014/39). Talous- ja raha-asioiden valiokunnalle annettiin tiedoksi luonnos vakavaraisuusvalvontaan liittyvien rahoitustietojen raportointia koskevaksi EKP:n asetukseksi (ennen kuin luonnoksesta esitettiin julkinen kannanotto 23.10.2014) sekä eräitä EKP:n jo antamia yhteiseen valvontamekanismiin liittyviä säädöksiä, kuten EKP:n asetus valvontamaksuista. Valvontaelimen puheenjohtaja vastasi uusiin Euroopan parlamentin jäsenten esittämiin kysymyksiin (vastaukset kaikkiin kysymyksiin ovat luettavissa EKP:n verkkosivuilla). EKP ilmoitti 31.10.2014 Euroopan parlamentille tiedot EKP:n henkilöstöön sovellettavien eettisten sääntöjen pääkohdista sekä luonnoksesta menettelytapaohjeiksi valvontaelimen jäsenille ennen niiden vahvistamista. Toimielinten sopimuksen mukaisesti EKP on myös ulottanut tiedotukseen käytettävän sähköpostipalvelunsa koskemaan yhteiseen valvontamekanismiin liittyviä kysymyksiä ja julkaissut verkkosivuillaan vastauksia yleisimpiin kysymyksiin.

Euroopan parlamentin uuden lainsäädäntökauden aluksi 14.10.2014 järjestettiin EKP:n ja parlamentin yhteinen seminaari, jossa parlamentin jäsenille kerrottiin EKP:n politiikasta ja johon myös valvontaelimen puheenjohtaja osallistui. Valvontaelimen puheenjohtaja käy kahdesti vuodessa Euroopan parlamentin talous- ja raha-asioiden valiokunnan kuultavana, mikä on tärkeä osa tilivelvollisuutta. Seuraava, vuoden 2014 toinen sääntömääräinen kuuleminen järjestetään 3.11.2014. Sen edellä samana päivänä pidetään erillinen keskustelutilaisuus. Silloin valvontaelimen puheenjohtajalla ja parlamentin jäsenillä on tilaisuus keskustella tuoreeltaan

¹⁶ Ensimmäisen neljännesvuosikatsauksen osassa 8 on yhteenvedo tili- ja vastuuvollisuutta koskevista järjestelyistä.

kattavan arvioinnin tuloksista, jotka julkaistiin 26.10.2014, sekä käydä läpi tämän neljännesvuosikatsauksen pohjalta yhteisen valvontamekanismin viime vaiheen valmistelujen tilannetta päivää ennen kuin EKP ryhtyy hoitamaan valvontatehtäviään YVM-asetuksen mukaisesti.

Periaatteessa EKP on pankkivalvontatehtävistä tilivelvollinen EU:n toimielimille, mutta YVM-asetuksen artiklassa 21 on säädetty myös raportoinnista kansallisille parlamenteille. Vuoropuhelu kansallisten parlamenttien kanssa aloitettiin tarkasteltavan jakson aikana, kun valvontaelimen puheenjohtaja ja Saksan liittovaltion finanssivalvontaviranomaisen (BaFin) johtaja Elke König olivat 8.9.2014 Saksan liittopäivien rahoitusasioiden valiokunnan kuultavina suljetuin ovin pidetyssä keskustelutilaisuudessa.

9 SEURAAVAT ASKELEET JA HAASTEET

EKP ryhtyy hoitamaan sille YVM-asetuksessa annettuja tehtäviä 4.11.2014. Tärkeimmät alkuvaiheen haasteet:

- **Kattavan arvioinnin seurantatoimet.** Tärkeintä on arvioida pankeilta pääomavaajeen korjaamiseksi vaaditut pääomitus suunnitelmat ja seurata niiden toteutusta. Riippumatta siitä, edellytetäänkö pääomitus suunnitelmaa, kunkin pankin ja sen lakisääteisten tilintarkastajien kohdalla arvioidaan, onko saamisten laadun arvioinnin tuloksiin pohjautuvat muutokset tilinpäätöstietoihin tehty asianmukaisesti. Tarvittaessa kirjanpidollisia toimia voidaan täydentää vakavaraisuutta vahvistavilla toimilla.
- **Valvontasyklin käynnistäminen.** Merkittävien pankkien valvontaohjelmat vuodelle 2015 on viimeisteltävä, ja riskiarviointijärjestelmän sekä valvojan arviointiprosessin ja sen menetelmien käytännön testaus on vietävä loppuun. Tulosten varaan rakennetaan yhteisen valvontamekanismin valvontamalli, jota sovelletaan kaikkiin mekanismin piirissä oleviin toimijoihin, myös vähemmän merkittäviin pankkeihin.
- **Yhteisten valvontaryhmien toiminnan aloittaminen.** Käynnistysvaiheessa merkittävien pankkien jatkuvasta valvonnasta vastaavissa yhteisissä valvontaryhmissä aloittaa suuri määrä uusia työntekijöitä, jotka on saatava mukaan toimintaan. Lisäksi on vakiinnutettava sujuvat yhteistyöjärjestelyt kansallisten toimivaltaisten viranomaisten kanssa sekä testattava uusia infrastruktuureja ja EKP:n yhteisten toimintojen tuottamia tukipalveluja.

Siitä miten haasteista lähikuukausina selvittää – sekä siirtymävaiheen valmisteluista ja tärkeimmistä virstanpylväistä – kerrotaan yhteisen valvontamekanismin ensimmäisessä YVM-asetuksen mukaisessa vuosikertomuksessa, joka kattaa ajanjakson marraskuusta 2013 joulukuuhun 2014 ja joka on tarkoitus julkaista vuoden 2015 toisella neljänneksellä.